

ENOVANÉ

TOS TREŇČÍN, národný podnik Kubra-Treňča

INVENTAR

k fondu Akciovej spoločnosti, predtým
ŠKODOVÉ ZÁVODY v Plzni

rok 1937, 1945 - 1948

4

Kubra - Treňča 1966.

T O S T R E N Ā Í N , národný podnik, K U B R A -T R E N Ā Í N

I N V E N T Á R

k fondu Akciovej spoločnosti, predtým ŠKODOVÉ ZÁVODY
v P l z n i

rok 1937,1945-1948

KUBRA-TRENČÍN 1 9 6 6 .

Ú v o d :

Firma W a l t e r a spol., akciová spoločnosť, továreň na automobily a letecké motory, Praha - Jinonice zo strategických dôvodov vybrala stavenište závodu na pozemkoch bývalej parnej píly firmy Domového lesného priemyslu, úč.spol., / Hazai erdőpar részvénytársaság / v katastri územia obce Kubra a mesta Trenčína, kde mala presťahovať časť výroby zbrojárskeho priemyslu. Stavenište týchto pozemkov o celkovej výmere 13 28,37 m² vyvlastnila za 1,600/m Kčs. Stalo sa tak v júni 1937 a ešte v tom samom roku bolo započaté s výstavbou niekoľko drobnejších objektov. Doteraz sa z nich zachovala iba hala E o zastavenej ploche 1226.82 m².

Akciónári firmy nemali záujem o urýchlené premiestnenie výroby z Jinoníc do Trenčína. Väčšina z nich bola nemeckej národnosti a preto nemienili sťahovať Hitlerovi "Drang nach Osten". Z toho dôvodu sa výstavba továrenských objektov stále odďalovala a s výrobou ani nebolo započaté. Stroje, ktoré boli do nového závodu prisunuté, neboli ani vyložené z vagonov a po niekoľkomesačnom závažnom zdržaní boli vrátené späť do Prahy. Rozostavený závod zostal opustený a zabudnutý vo víre vojnových udalostí nasledujúcich rokov. Spravovanie a dozor nad závozom vykonával Arnošt T o m e k , zamestnanec firmy Walter, bytom v Kubre.

Až na sklonku druhej svetovej vojny vzbudil rozostavený závod pozornosť "Akciová spoločnosti, dríve Škodových závodů v Plzni". Táto spoločnosť začala užívať opustené pozemky od začiatku roku 1944, ktoré používala za sklad svojich výrobkov. Právne bolo upravené toto používanie uzavretím zmluvy zo dňa 11. januára 1945 v Prahe. Podľa zmluvy Akciová spoločnosť Walter, továreň na automobily a letecké motory v Prahe-Jinoniciach dala do prenájmu na neurčitý čas Akciovej spoločnosti predtým Škodovým závozom v Plzni

všetky nehnuteľnosti s objektami, ktoré v Kubre vlastnila za ročné nájomné 150/m korún, s platnosťou od 1.apríla 1944. V zmluve si Škodové závody vyhradili právo ľubovoľne prevádzkať na prenajatých pozemkoch akúkoľvek výstavbu a prestavbu. Firma Walter sa zaviazala nevykonať nájomnú zmluvu do skončenia vojny.

Počas trvania nájomnej zmluvy postavili Škodové závody halu "A" o zastavenej ploche 1159.29m², halu "B" o zast. ploche 1159.29 m², halu "D" o zast.ploche 1183.52 m², halu "F" o zast.ploche 110.53 m², halu "K", transformačnú stanicu, vybetonovali 3500 m² závodných ciest, oplotili továrensky pozemok a zaviedli železničnú vlečku v približnej hodnote 8.000.000 Kčs. Ďalšia výstavba a využívanie postavených objektov bolo opäť prerušená. Tentoraz blížiacou sa Sovietskou armádou. Ešte v posledných dňoch pred príchodom oslobodzovacej armády slúžili priestranstvá závodu nemeckej "Toth Organisation" na výrobu betonových bunkrov prevádzkané firmou Lozovský a Štefanec.

Po oslobodení výmerom MNV v Trenčíne zo dňa 6.augusta 1945, čís.2761/45-7, bola na podnik uvalená národná správa podľa §-u 14 nar.č.50/1945 Zb.SNR. Za národného správcu závodu v Kubre bol ustanovený Arnošt Tomek, bytom v Kubre.

Závod v prvých mesiacoch oslobodenia bol používaný za sklad rozličného vojenského materiálu a zariadenia. Proces znárodnenia priemyselných podnikov dotkol sa pochopiteľne i závodu v Kubre.

Vyhláškou ministra priemyslu čís.94 zo dňa 27.XII. 1945, uverejnenej v Úr.liste, čís.4 bol podnik Akc.spol. Walter, továrny na automobily a letecké motory so sídlom v Prahe dňom 27.10.1945 znárodný poštátnením podľa dekr.prez.rep.čís.100 Zb zo dňa 24.10.1945. Rovnako vyhláškou čís.89, týchže opatrení i Akc.spol., dříve Škodovy závody v Plzni so sídlom v Plzni bola 27.10.1945 znárodnená poštátnením podľa tohože cit.zákona.

Vyhláškou ministra priemyslu zo dňa 7.marca 1946, čís. 1316, publikovanou v Úř.liste zo dňa 18.mája 1946 čiastka 86 p r e š l a celá majetková podstata znárodneného závodu Akc.spol. W a l t e r , továrň na automobily a letecké motory so sídlom v Prahe - závod Kubra dňom 1.januára 1946 do novozriadeného podniku OMNIA, strojárne a automechanika so sídlom v Bratislave so zriadením svojho závodu v Kubre. Následkom toho uvalená národná správa bola zrušená a národný správca z funkcie odvolaný. Týmto i fond pod starým názvom úplne zanikol.

Vedením závodu v Kubre bol ustanovený ing. Karol W i c h t e r l e , bývalý spolumajiteľ továrne na hospodárske stroje s ročným platom 180/m Kčs.

V prvých troch štvrtrokoch 1946 nemal závod ustálený program výroby, nakoľko v závode sa prevádzali rozličné opravy zariadenia, práce boli riadené vedením sesterského závodu Trenčianske Biskupice. Od 1.10.1946 sa závod Kubra osamostatnil a začal sa pripravovať na výrobu poľnohospodárskych strojov. Prvé výrobky boli jednoduché a nenáročné na kvalifikáciu. Bolo to päť druhov rezačiek, drhlík, šrotovník, krmostroj, elevátor, fukár na čistenie obilia a osievka, všetko výrobky pre drobných, individuálne hospodariacich roľníkov.

Vyhláškou MP v Prahe čís.2045, čiastka 148 Úř.listu zo dňa 4.8.1947 nastala zmena vo firemnom označení na: "OMNIA, národný podnik" s vypustením doložky textu " strojárne a automechanika".

Základný káder tvorili zamestnanci blízkeho okolia závodu, ktorí dovtedy pracovali hlavne v neďalekej Dubnici.

Stav osadenstva závodu v dobe 1948 pozostával zo

zaučených robotníkov	75	
pomocných robotníkov	120	z toho 10 žien
učňov	42	
úradníkov	13	z toho 5 žien
technických úradníkov	21	z toho 1 žena
majstrov	3	
<hr/>		
SPOLU...274		mužov 16 žien

Celková majetková podstata znárodneného podniku Walter, akc., spol. bola v bilancii k 31.12.1945 vyčíslená na 151,420.211.80 Kčs.

Reorganizáciou národného priemyslu kovorobného a strojárenského nastalo zrušenie podnikových ústrední a ich pôsobnosť sa decentralizovala do novoutvorených národných podnikov /:základných závodov:/. V dôsledku toho nastalo rozčlenenie národného podniku Omnia Bratislava a vyhláškou ministra priemyslu číslo 1643, uverejnenou v Úř.liste II. diel, čís.187 zo dňa 12. augusta 1949 nastala zmena podnikového riaditeľstva Omnie n.p. Bratislava, tak, že s platnosťou odo dňa 1. I. 1950 sídlom národného podniku OMNIA sa stal závod K u b r a ako podnik materský a tým došlo i ~~akt~~ k utvoreniu samostatného fondu tohoto základného podniku.

Z archívneho materiálu sa zachovalo iba t o r z o . Spisový materiál sa nachádzal v neusporiadanom stave a bol čiastočne usporiadaný v roku 1959, celkove však bol usporiadaný a spracovaný v máji 1964.

Škartácia fondu bola naposledy prevedená dňa 21.9. 1959, čís. Ar 104/81/59 Michalom Cimrákom.

Aktový materiál je písaný rečou slovenskou a čiastočne nemeckou.

Spisový materiál obsahuje väčšinou účtovný materiál, nájomnú zmluvu písanú v reči nemeckej, pozemnoknižný výťah. Z materiálu dá sa študovať nanajvýš sledovanie hospodárskych a finančných pomerov podniku.

Z predchádzajúcej parnej píly firmy " Domového lesného priemyslu, úč. spol." sa nezachoval žiadon písomný materiál. Podrobný popis je však uvedený v podnikovej kronike, ktorý bol zachytený z rozhovorov žijúcich pamätníkov, ktorý v tom čase pracovali na parnej píle.

Písomnosti, ktoré vznikli po roku 1946 týkajú sa fondu ASŠZP a sú preto pojaté do inventáru.

Archívny materiál usporiadal a inventár k nemu vyhotovil Arnošt Škultéty, podnikový archivár TOS Trenčín, národný podnik, Kubra-Trenčín v roku 1966.

Vysvetlenie značiek:

Fa	=	Firma
a.s.	=	akciová spoločnosť
úč.spol.	=	účastinná spoločnosť
nár.spr.	=	národná správa
MNV	=	Miestny národný výbor
MP	=	Ministerstvo priemyslu
Úř.l.	=	Úřední list
SNR	=	Slovenská národná rada
l/m	=	lat.mille-tisíc
ASŠZP	=	Akc.spoločnosť, predtým Škodové závody v Plzni.

Státny archív v Bratislave

S c h é m a   f o n d u   :

Vedenie a správa podniku

Účtovníctvo a výkazníctvo

Investície

Štátny archív v Bratislave

V l a s t n ý i n v e n t á r :

Vedenie a správa podniku

čís. inv. jedm.	označenie materiálu	rok vzniku	číslo krabice
-----------------------	---------------------	------------	------------------

1	Pozemnoknižné lustrum a žiadosť o vklad vlastn.práva pre OMNIU	1937,1946	1
2	Nájomná zmluva fy Walter a akc. spol.predtým Škodové závody Plzeň /Mietsvertrag/ s prísl.korešpond.	1945-1946	1

Účtovníctvo a výkazníctvo

3	Bilancia znárodn.podstaty Walter s prísl.korešpondenciou	1945-1948	1
4	Rozvaha k 31.12.1945 a k 1.I.1946 majetkovej podstaty s tabelárnym prehľadom	1945-1946	1
5	Zápisnica o odovzdaní majetkovej podstaty z 14.6.1946	1946	1
6	Účtovná korešpondencia Akc.spol. Walter,Praha-Jinonice	1947-1948	1

Investície

7	Investície - hodnoty budov a sta- vieb - náklady uhradenia	1946	1
---	---	------	---

O b s a h :

Úvod	strana	2-5
Vysvetlenie značiek	"	6
Schéma fondu	"	7
Vedenie a správa podniku	"	8
Účtovníctvo a výkazníctvo	"	8
Investície	"	8

Štátny archív v Bratislave